પ્રાથમિક શિક્ષણને મામલે ગુજરાત સરકાર ગંભીર થઈ શકે એમ જ નથી?

શિક્ષણને મામલે સૌથી વધુ તુક્કાઓ, તઘલખી યોજનાઓ ગુજરાતમાં વિક્રમ સર્જક રીતે અમલમાં છે. કાગળ પર તો બધું બરાબર દેખાતું હોય છે, પણ ગ્રાઉન્ડ લેવલે તો અરાજકતા જ વધુ જોવા મળે છે. ટર્મ પૂરી થવા આવે ત્યાં સુધી પાઠ્યપુસ્તકો કે ગણવેશ કે મધ્યાહ્ન ભોજનને મામલે કૈં ને કૈં તો અધૂરું છૂટી જ જતું અનુભવાય છે. ઘણી સ્કૂલોમાં બધું બરાબર પહોંચતું પણ હશે, પણ ઘણી સ્કૂલોમાં નથી જ પહોંચતું તે પણ હકીકત છે. જો સ્કૂલોનો કોઇ વાંક ન હોય તો તેને બધું બરાબર પહોંચે છે તે સંબંધિતોએ જોવાનું રહે છે કે કેમ? સમિતિની ઓફિસોમાંથી પરિપત્રો તો બરાબર પહોંચે છે, પણ એનો અમલ કરવામાં સ્કૂલોને કોઇ મુશ્કેલી હોય કે કોઇ અખાડા કરતું હોય તો એ અંગેની કોઇ તકેદારી રખાય એ પણ જરૂરી છે. શિક્ષણ નીતિ આવતી, જતી રહે છે. એમાં કામ થાય છે એની ના નથી, પણ તેની અસરો વ્યાપકપણે બહુ વર્તાતી નથી. આપણી શિક્ષણ નીતિ કે આપણા શિક્ષણ વિષયક કાયદાઓમાં મોટે ભાગે વિદેશી ને એમાંય ખાસ તો અંગ્રેજી અસરો જ વધુ વર્તાતી હોય છે. ઘણીવાર તો આપણી ભૌગોલિક, આર્થિક, સામાજિક, શૈક્ષણિક ક્ષમતાઓને ધ્યાનમાં લીધાં વિના જ નિયમો કે નીતિઓ લાગુ કરી દેવાતી હોય છે. ઘડીકમાં વિદેશનું અનુકરણ તો ઘડીકમાં અન્ય રાજ્યોનું અનુસરણ કરીને શિક્ષણનો એકડો ઘૂંટવામાં આવે છે ને એમાં સ્થિતિ બાવાના બેય બગડ્યા જેવી જ થાય છે.

માત્ર એક જ મુદ્દાને ધ્યાનમાં રાખીને આપણી શિક્ષણ વ્યવસ્થામાં કેટલી ગરબડ છે એ જોવા જેવું છે. એક સમયે બાળકને ૬ વર્ષ પૂરાં થાય ત્યારે સ્કૂલમાં દાખલ કરાતું ને તેય નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિની કોઈ શાળામાં! ગુજરાત રાજ્ય અસ્તિત્વમાં આવ્યું તે પહેલાંથી લોકોમાં સમજ એવી હતી કે છોકરું ૬ વર્ષ પૂરાં કરે કે શાળાએ મુકવાનું. ક્યારેક તો બાળક શાળામાં મુકવાનું જ ભુલાઈ જતું, પણ મુકાતું ત્યારે તે ૬ વર્ષથી નાનું હોય એવું ભાગ્યે જ બનતું. સમય જતાં બાળકો પછી બાળમંદિર, પ્લે ગ્રૂપ, આંગણવાડી, કે.જી.(તેમાંય પાછું જુનિયર, સિનિયર), નર્સરીમાં ગધેડે ગવાતું થયું ને એમ ઈંગ્લિશ મીડિયમ અને ગુજરાતી માધ્યમનાં કારખાનાં શરૂ થયાં. પછી તો બાળકો એવાં હાઇલી ઇન્ટેલેક્ચ્યુઅલ પાકવાં માંડ્યાં કે બે વર્ષની ઉંમરે જ છોકરું ભણવા લાગ્યું. હવે એવું બને કે બૌદ્ધિકતાનો (આડો) આંક વળે ને માતાઓ બાળકોને સ્કૂલમાં જ જન્મ આપે. જો એવું થાય તો બાળક ભણતું ભણતું જ અવતરે. હવે તો સ્કૂલોમાં એડમિશનના પણ પ્રશ્નો છે એટલે ભાવિ માતાપિતા પરણતાં પહેલાં ભાવિ બાળકોનું એડમિશન લઈ રાખે તો નવાઇ નહીં લાગે! માબાપને પોતાનાં બાળકને સ્કૂલમાં મૂકી દેવાની એવી ઉતાવળ હોય છે કે નાનામાં નાની ઉંમરે એને સ્કૂલે ધકેલી દે છે. એમાં ભણાવવાની તીવ્રતા કરતાં પણ, બાળક ઘરમાં ઉત્પાત કરતું અટકે એ હેતુ વિશેષ હોય છે. અપવાદો હશે જ, પણ મોટે ભાગે માનસિકતા તો આવી જ છે.

આજકાલ

■ રવીન્દ્ર પારેખ

બીજી ઘેલછા મા-બાપોમાં સંતાનોને સતત મોખરે રાખવાની હોય છે. એ પોતે નાપાસ રહ્યાં હોય તો પણ સંતાન તો પાસ થવું જ જોઈએ અને પહેલું પણ રહેવું જ જોઇએ એવો આગ્રહ હોય ને એને માટે જ જુલમ ગુજારવો પડે તે ગુજારવાનોય તેમને વાંધો નથી. મહાનમાં મહાન વ્યક્તિ પણ ક્યારેક તો નિષ્ફળ ગઇ જ હોય છે, અરે! મા-બાપ પોતે અનેક રીતે નિષ્ફળ હોય છે, પણ સંતાન નિષ્ફળ જાય એ એમને માટે કેવળ અસહ્ય છે. ઘણી વાર તો એવો વહેમ પડે છે કે એમને, સંતાનમાં આવડત હોય તે પણ જરૂરી નથી લાગતી, એમને તો ફર્સ્ટ ક્લાસ ફર્સ્ટનું પ્રમાણપત્ર ગમે તે રીતે મળી જાય કે ભયો ભયો! જન્મતાંની સાથે જ જો થોડા રૂપિયા ફેંકતાં પીએચ.ડી.ની ડિગ્રી મળી જતી હોય તો ભણાવ્યાં વગર પણ એ મેળવી લેવાની ઘણાં વડીલો-વિદ્યાર્થીઓ છોછ ન અનુભવે એમ બને. આવી માનસિક્તાએ જ ખાનગી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓનો ધંધો વિકસાવ્યો છે, વકરાવ્યો છે.

વારુ, સ્કૂલોનો કારભાર જોઇશું તો એમાં પણ રાજી થવા જેવું બહુ ઓછું છે. આમ તો કોઇ પણ શૈક્ષણિક નીતિ કે કાયદામાં ધોરણ એકમાં પ્રવેશની ઉંમર ૬ વર્ષ જ હતી, પણ પછી પ્લે ગ્રૂપમાં બે વર્ષની ઉંમરે જ દાખલ કરી દેવાની સ્પર્ધા ચાલી અને બાળકો ચમત્કારિક રીતે હોંશિયાર પર હોંશિયાર થવાં લાગ્યાં, તો ૪ વર્ષની ઉંમરે પહેલું ભણી કાઢનારાં પણ નીકળી આવ્યાં, ત્યાં એકાએક સરકારને યાદ આવ્યું કે પહેલાં ધોરણમાં પ્રવેશ તો જ મળે જો બાળકની ઉંમર ૬ વર્ષની પૂરી હોય. એટલે નવી શિક્ષણ નીતિનો હવાલો આપીને વળી ફતવાઓ બહાર પડાયા કે પહેલાં ધોરણમાં પ્રવેશ માટેની ઉંમર ૬ વર્ષની જ રહેશે. આમ તો આવો પરિપત્ર ૨૩/૧૨/૨૦૨૦ના રોજ નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામક દ્વારા ૨૦૨૦માં જાહેર થયો જ હતો. તે ફરી ૨૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૨ના રોજ યાદ અપાવાયો. જેમાં ફરી કહેવામાં આવ્યું કે ૧ જૂન, ૨૦૨૩ને રોજ ૬ વર્ષ પૂરાં ન થયાં હોય તેવાં બાળકોને ધોરણ એકમાં પ્રવેશ મળશે નહીં. બીજા શબ્દોમાં, જો બાળકની ઉંમર ૬ વર્ષ પૂરાં થવામાં એક દિવસ પણ ઓછી હશે તો તેનો પ્રવેશ રોકાશે. એનો મતલબ એ પણ ખરો કે કે.જી.પાસ બાળકોએ એક વર્ષ રાહ જોવી પડશે, કારણ કે.જી. તો ૫ વર્ષે જ પૂરું થઇ ગયું છે. હવે ૫નાં ૬ વર્ષ થવા સુધી, પાસ હોવા છતાં, નાપાસ હોય તેમ એક વર્ષ રાહ જોવી પડશે એવું ધ્યાનમાં આવતાં પરિપત્રનો અમલ ૨૩-૨૪થી કરાવવાનું નક્કી કરાયું. ૨૦૨૦માં પરિપત્ર થયો ત્યારે ગણતરી એવી હતી કે બાળક પૂર્વ પ્રાથમિકમાં પ્રવેશ એવી રીતે લેશે કે કે.જી. પૂરું થાય ત્યારે તેની ઉંમર પહેલાં ધોરણને લાયક ૬ વર્ષની થઇ ગઇ હોય. પણ એનો અમલ શાળાઓમાં બરાબર થયો નહીં ને જેનાં પાંચ વર્ષ પૂરાં થયાં હોય તેવાં બાળકને ગયે વર્ષે જ પહેલાં ધોરણમાં પ્રવેશ આપી દેવાયો. એટલે એ ૬ વર્ષ પૂરાં કરે ત્યારે તો તે બીજાં ધોરણમાં આવી ગયો હોય ને એમ એનાં તો બધાં ધોરણો, નપાસ ન થાય તો એક એક વર્ષ વહેલાં જ પૂરાં થવાનાં. મતલબ કે ૬ વર્ષ પૂરાં હોય તે આગળ જાય અને પૂરાં ન હોય તે પાછળ રહે એવી સ્થિતિ અત્યારે છે. મુશ્કેલી એ છે કે જેનાં ૬ પૂરાં નથી તે કે.જી.માં પાછો જઇ ન શકે, કારણ તે પાસ છે ને ૫ વર્ષનો થઇ ચૂક્યો છે. ત્યાં તે મોટો છે ને એ આગળ પણ જઇ ન શકે, કારણ ત્યાં તે નાનો છે.

આ સ્થિતિ ગામડાંની સ્કૂલોમાં પણ છે. ત્યાં તો પૂર્વ પ્રાથમિક વગર સીધો ધોરણ એકમાં પ્રવેશ મળી જાય છે. ગામડાંમાં પણ ગયે વર્ષે જેનાં ૫ વર્ષ પૂરાં હોય તેવાં બાળકોને ધોરણ એકમાં પ્રવેશ અપાઇ ગયો ને જેનાં ૫ વર્ષ ન થયાં હોય તેવાનાં જ પ્રવેશ બાકી રહ્યાં હશે. હવે એવાંને પણ પહેલાંમાં પ્રવેશ નહીં મળે, કારણ જેનાં ગયે વર્ષે પાંચ પૂરાં ન થયાં હોય તેનાં આ વર્ષે પણ છ પૂરાં નહીં જ થયાં હોય ને નિયમ ૬ વર્ષ પૂરાંનો લાગુ કરી દેવાયો છે. એટલે એવી શક્યતાઓ વધુ છે કે ૬ વર્ષની ઉંમર ન થવાને કારણે ધોરણ એકમાં વિદ્યાર્થીઓ જ પૂરતા ન થાય. જો કે, રાજ્યના શિક્ષણ વિભાગના અધિકારીઓનું કહેવું છે કે પરિપત્ર તો ત્રણ વર્ષ પહેલાં થયો છે એટલે કે.જી., નર્સરીનાં એડમિશન્સ એ મુજબ જ થયાં છે, પણ હકીકતે એવું ઓછું થયું છે. અહીં પ્રશ્ન એ થાય છે કે પૂર્વ પ્રાથમિક પરનાં નિયંત્રણ અંગેનું કોઇ તંત્ર જ વિકસાવાયું ન હોય, એનાં પર પહેલેથી કોઇ કાબૂ જ ન રહ્યો હોય તો એડમિશન પરિપત્રને આધારે જ થયું છે એવું કઇ રીતે માનવું? બીજું, પરિપત્રનો અમલ ગયા વર્ષે કરાવાયો જ ન હોય ને ૫ પૂરાંને ગયે વર્ષે જ પહેલાંમાં એડમિશન અપાઇ ચૂક્યું હોય તો ૬ વર્ષનાં વિદ્યાર્થીઓ તો બીજામાં હોવાના, તો ધોરણ એકમાં એડમિશન લેવા ફાજલ કોણ હોવાનું?

આવું એટલે થાય છે કે કોઇ પણ નીતિ અને કાયદાની વાતો લાગુ કરતાં પહેલાં તેનાં દૂરગામી પરિણામો અંગે ઊંડાણથી અને ગંભીરતાથી ઝાઝું વિચારાતું નથી. જો ૨૦૨૦થી પરિપત્ર લાગુ કરાયો હોત તો ગયે વર્ષે ૫ વર્ષનાં બાળકને પહેલાંમાં પ્રવેશ અપાયો ન હોત, પણ અપાયો. ગયે વર્ષે અમલ થયો હોત તો પ્રશ્નો ન હોત એવું નથી, કારણ એ વખતે આગલાં વર્ષનાં પ્રશ્નો તો ઊભા જ હોત. મુશ્કેલી એ છે કે પહેલાં ધોરણનાં પ્રવેશ બાબતે જ ૬ વર્ષનો નિયમ નક્કી છે, પણ પૂર્વ પ્રાથમિક ધોરણો માટેની કોઇ ચોક્કસ વય આ અગાઉ નક્કી ન હતી. બીજું, એ બાબતે સરકારે મૌન સેવ્યું છે એટલે ખાનગી રાહે જેને જેમ ફાવે તેમ ધારાધોરણો નક્કી થયેલાં છે ને ક્યાંક તો મનસ્વી રીતે જ નફાખોરીને હિસાબે ધંધો ચાલે છે. સૌથી ગંભીર વાત તો એ છે કે કેટલી ઉંમરે બાળકને ભણાવવું એને વિષે કશી એકવાક્યતા જ નથી. ઘણાંનું માનવું છે કે ૬ વર્ષ પૂરાં ન થાય ત્યાં સુધી બાળકને શિક્ષણમાં જોતરવું શારીરિક, માનસિક આરોગ્ય સંદર્ભે જોખમી છે, તો ઘણાંનું માનવું છે કે બાળકની શક્તિઓ નાની ઉંમરથી જ પ્રગટ થવા લાગે છે તો તેને જેટલું શિખવાય એટલું ઓછું છે. જોકે, નાની ઉંમરે એટલે કેટલી નાની ઉંમરે એ અંગે પણ કોઇ વૈજ્ઞાનિક અભિગમ કેળવાયાનું લાગતું નથી. આપણે તો અમેરિકા કે યુકેને અનુસરીએ છીએ ને અમેરિકામાં અને યુકેમાં પ્રાથમિક શિક્ષણની ઉંમર અનુક્રમે ૬ અને ૫ વર્ષ નક્કી થયેલી છે. હવે એનું જોઇને કે આપણું વિચારીને ભારતમાં ૬ વર્ષની ઉંમર નક્કી થાય છે તો તેની ઓછામાં ઓછી નબળી અસરો બાળકો પર પડે તે જોવાનું રહે.

વેલ, ધોરણ એક અંગે જ જ્યાં આટલી ગૂંચ છે ત્યાં બીજી તો વાત જ શું કરવી?

સાચી સંપત્તિ

દરેક વ્યકિતની સાચી સંપત્તિ અલગ - અલગ હોય છે. સાધુની સાચી સંપત્તિ છે તેમનું શીલ-ચારિત્ર્ય, દયા, કરૂણા અને પ્રેમ, સાધુ પાસે કેટલા આશ્રમ-મંદિર છે? કેટલા કરોડની ગાડીમાં ફરે છે? તે તેની સાચી સંપત્તિ નથી. સાધુના જીવનમાંથી કેટલા લોકોએ બોધ લીધો? સાધુના કેટલા અનુયાયી સત્યના માર્ગે ચાલે છે? આ તેમની સાચી સંપત્તિ છે. જે સાધુ પોતે સત્યના માર્ગે ચાલતા હોય, જેમના વધારેમાં વધારે અનુયાયીઓ સત્યના માર્ગે ચાલતા મસગ તે સાધુને વધારે સાચી સંપત્તિવાળા ગણી શકાય. નહીં કે જેમની પાસે વધારેમાં વધારે આશ્રમો કે મંદિરો અને અનુયાયીઓ હોય!

આખી દુનિયા સંપત્તિ પાછળ ભાગે છે. માનવ ઈતિહાસના આજ સુધીમાં ખેલાયેલાં યુદ્ધના મૂળમાં 'જર, જમીન અને જોરુ'ને કારણભૂત ગણવામાં આવે છે આજે વિશ્વમાં જે સમસ્યા છે તેના મૂળમાં પણ સંપત્તિ જ છે. આજે ભ્રષ્ટાચારે માઝા મૂકી છે તે માટે પણ જવાબદાર સંપત્તિ જ છે.

આ સંપત્તિ એટલે શું? સંપત્તિનો શાબ્દિક અર્થ: ધન; દોલત (૨) ઐશ્વર્ય ; આબાદી (૩) અધિકતા ; સંપૂર્ણતા વગેરે થાય છે. આપણે સંપત્તિનો અર્થ ધન; દોલત સુધી સીમિત કર્યો હોય એવું જણાય છે. સંપત્તિનો એક અર્થ ઐશ્વર્ય છે. ઐશ્વર્ય એટલે ઈશ્વરપણું (૨) સર્વોપરીપણું (૩) મોટાઈ ; સાહેબી (૪) વિભૂતિ; સંપત્તિ વગેરે છે. અર્થાત્ સાચો સંપત્તિવાન એ છે જેમાં ઈશ્વરપણું છે.

સંપત્તિનો એક અર્થ છે ; સંપૂર્ણતા. આ પરથી એમ કહી શકાય કે જેનામાં પરિપૂર્ણતા છે. કોઈનું લૂંટી લેવાની કે પડાવી લેવાની જેનામાં વૃત્તિ નથી તે જ ખરો સંપત્તિવાન છે.

સાચી સંપત્તિ એટલે શું? જે કયારેય નાશ ન પામે એ સંપત્તિને સાચી સંપત્તિ કહી શકાય, પરંતુ સંપત્તિ-લક્ષ્મી તો કયારેય કોઈની થતી જ નથી, જે આજે જેની પાસે છે તે વર્ષો પહેલાં અન્ય કોઇ પાસે હતી. આવનારા વર્ષોમાં બીજા કોઇ પાસે હશે! તો સાચી સંપત્તિ એ છે જે મનુષ્યના મૃત્યુ બાદ પણ તેની યાદ અપાવે. મનુષ્યનું મૃત્યુ થાય છે, તેના દેહનું મૃત્યુ થાય છે; સાચી સંપત્તિનો કયારેય નાશ થતો નથી. હજારો વર્ષો બાદ પણ લોકો દાનવીર કર્ણ, દાનવીર ભામાશાને યાદ કરે છે. આ તેમની સાચી સંપત્તિ છે, જે કયારેય નાશ પામતી નથી.

શબ્દસરિતા

■ રાજેશ ધામેલિયા

દરેક વ્યકિતની સાચી સંપત્તિ અલગ-અલગ હોય. એક સાધુની સંપત્તિ છે. તેમનું શીલ-ચારિત્ર્ય, દયા, કરૂણા અને પ્રેમ, સાધુ પાસે કેટલા આશ્રમ-મંદિર છે? કેટલાક કરોડની ગાડીમાં ફરે છે? તે તેની સાચી સંપત્તિ નથી. સાધુના જીવનમાંથી કેટલા લોકોએ બોધ લીધો? સાધુના કેટલા અનુયાયી સત્યના માર્ગે ચાલે છે? આ તેમની સાચી સંપત્તિ છે જે સાધુ પોતે સત્યના માર્ગે ચાલતા હોય, જેમના વધારેમાં વધારે અનુયાયીઓ સત્યના માર્ગે ચાલતા હોય તે સાધુને વધારે સાચી સંપત્તિવાળા ગણી શકાય. નહીં કે જે સાધુ પાસે વધારેમાં વધારે આશ્રમો કે મંદિરો અને અનુયાયીઓ હોય!

ડોક્ટરની સાચી સંપત્તિ શેને ગણી શકાય? જે ડોક્ટર પાસે અદ્યતન ટેકનોલોજી ધરાવતી હોસ્પિટલ હોય, મોંઘીદાટ કાર હોય, કરોડો રૂપિયાનો બંગલો હોય તે સાચો સંપત્તિવાન ગણી શકાય? સાચો સંપત્તિવાન ડોક્ટર એ છે કે જેના દરદીઓ તેને ભગવાન જેટલું માન-સમ્માન આપતા હોય. મોતના મુખમાંથી બહાર આવેલા દરદીઓ એમ કહેતા હોય કે જો મને આ ડોક્ટરની પાસે સારવાર ન મળી હોત તો કદાચ હું અત્યારે અહીં ન હોત! આ ડોક્ટર જ મારા ભગવાન છે જે ડોક્ટર દરદીઓના હૃદયમાં આવું સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકે તે સાચી સંપત્તિનો માલિક છે.

એક વકીલની સાચી સંપત્તિ શું? જીવનભરમાં કેસ લડીને જે પૈસા કમાયો તે? એક રમૂજી વાત છે એક વકીલનો દીકરો વકીલ બન્યો. પિતાની ઓફિસમાં કામ કરવા લાગ્યો. તેમના પિતા પાસે જે-જે કેસ હતા તેનો અભ્યાસ કર્યો. આ અભ્યાસ પરથી તેને જાણવા મળ્યું કે એક કેસ વર્ષોથી ચાલી રહ્યો છે. મુદ્દત પર મુદ્દત પડે છે. કેસનો નિકાલ આવતો નથી. આથી આ યુવાન વકીલે પોતાની આવડતનો પરચો બતાવવા તે કેસ હાથમાં લીધો. થોડા જ દિવસમાં તેનો નિકાલ લાવી દીધો. આથી ખૂબ ખૂશ થઈને આનંદના સમાચાર આપવા તેના પિતા પાસે ગયો અને કહ્યું, 'પિતાજી, તમે કેટલાય વર્ષથી જે કેસ લડતાં હતા તેનો મેં સુખદ અંત લાવી દીધો.' આ સાંભળી પિતાજીએ ફાઈલ હાથમાં લીધી, વાંચી અને નારાજ થઈ ગયા. આ જોઈ પુત્રને ખૂબ નવાઈ લાગી, તે કહે, ''પિતાજી, આપ નારાજ કેમ થઈ ગયા? ત્યારે તેના પિતાએ કહ્યું,'' ''બેટા, આજ સુધીના અભ્યાસનો ખર્ચ આ કેસમાંથી નીકળતો હતો. આ કેસ પૂરો કરવાનો ન હતો, જીવનભર ચલાવવાનો હતો.''

વકીલની સાચી સંપત્તિ એ નથી કે તેણે વગર કારણે કેસ લંબાવી- લંબાવીને કેટલા રૂપિયાની કમાણી કરી! વકીલની સાચી સંપત્તિ એ છે કે કેટલા લોકોના સમાધાન કર્યા!

શિક્ષકની સાચી સંપત્તિ કઈ? શિક્ષક કેટલી શાળામાં ભણાવે છે? કેટલા ટયૂશન કરે છે? વર્ષે કેટલા રૂપિયા કમાય છે? શિક્ષકને સમાજમાં કેટલા લોકો ઓળખે છે? માન-સમ્માન આપે છે? શિક્ષકને કેટલા એવોર્ડ્સ મળ્યા છે? શું આ શિક્ષકની સાચી સંપત્તિ છે? ના. શિક્ષકની સાચી સંપત્તિ એ છે કે તેને કેટલા વિદ્યાર્થીઓ ચાહે છે! વિદ્યાર્થી જ્યારે શાળા પાસેથી પસાર થાય ત્યારે બે ઘડી ઊભી રહી જે શિક્ષકની મનોમન યાદ કરે તે શિક્ષક સાચો સંપત્તિવાન છે. જે શિક્ષક પાસે ભણેલા વિદ્યાર્થીઓ મોટા થઈને ગમે તે હોદ્દા ઉપર હોય, સામાન્ય નોકરી ધંધો કરતા હોય કે ઉચ્ચ અધિકારી હોય, પરંતુ પોતાના શિક્ષકને યાદ કરતાં અહોભાવના અનુભવે તે ખરો શિક્ષક. શિક્ષક રસ્તા ઉપરથી પસાર થતા હોય અને જેમનું બાળક આ શિક્ષક પાસે ભણ્યું હોય તે વાલી શિક્ષકને જોઈને આનંદ અનુભવે, ગૌરવ લે કે આ શિક્ષક પાસે મારું સંતાન ભણ્યું છે તો તે સાચી સંપત્તિવાળો શિક્ષક છે.

આજે દુનિયામાં જે સમસ્યાઓ છે તેના મૂળમાં આ લોકમાં ઉપયોગી, પરંતુ નાશવંત સંપત્તિ છે. સંપત્તિ દ્વારા આજે દુનિયામાં ઘણું બધું ખરીદી શકાય છે. આથી તો સંપત્તિના ચાહકો તો ત્યાં સુધી કહે છે,

''યે સચ હૈં કે પૈસા ભગવાન નહીં હૈં,
લેકિન ભગવાન સે કમ ભી નહીં હૈ.''

જ્યારે પૈસાના આટલી બોલબાલા ચાલતી હોય ત્યારે પૈસો નકામો એમ કહીં જ ન શકાય. પૈસો તો હાથનો મેલ છે. એમ કહેનારા જ સૌથી વધુ પૈસો ભેગો કરવા પ્રયત્ન કરતાં જોવા મળે છે.!

આ દુનિયામાં જો શાંતિ સ્થાપવી હશે તો સાચી સંપત્તિના શરણે ગયા વગર છૂટકો જ નથી. માત્ર નાશવંત સંપત્તિના માલિકોનું નહીં, પરંતુ સાચી સંપત્તિના રક્ષકોનું સમાજમાં સમ્માન થતું થશે ત્યારે વિશ્વનું શાંતિ તરફ પ્રયાણ થશે.

શબ્દસિંધુ

સંપત્તિ પ્રાપ્તિ માટેની દોડધામ મટીને, સાચી સંપત્તિ એટલે પરિપૂર્ણતા તરફ ગતિ થશે ત્યારે વિશ્વમાં શાંતિ સ્થપાશે.

ચીનમાં કોરોનાએ મચાવેલ હાહાકારથી વિશ્વ સહિત ભારતે સચેત રહેવું પડશે

ચીને લાંબા સમયથી અપનાવેલ કડક ઝીરો કોવિડ પોલિસીના અમલને કારણે ત્યાં ઘણા શહેરોમાં લાંબા સમય સુધી લોકડાઉન થયું, ચુસ્ત પ્રતિબંધો રહ્યા, લોકો ઘરમાં જ રહ્યા, ચીને પોતે બનાવેલ રસી જોઈએ તેટલી કારગત નિવડી નહી ઉપરાંત લોકોમાં પણ ખાસ કરીને ૬૦ વર્ષથી વધારે ઉંમરની વ્યક્તિઓમાં રસીકરણ પ્રત્યે સજાગતા નહીં હતી આ તમામ કારણોને લીધે ત્યાં લોકોમાં હર્ડ ઈમ્યુનિટી આવી નહીં. અને તેમાં એક વખત ઘરમાં આગ લાગી અને લોકડાઉનના પ્રતિબંધોને કારણે પૂરતી મદદ નહી મળવાને કારણે લોકોના મૃત્યુ થયા તેથી લોકોનો આક્રોશ ચરમસીમાએ પહોંચી ગયો અને તે આક્રોશને ઠારવા પૂરતી તૈયારી કર્યા વગર ચીને કોવિડના ઘણા રાષ્ટ્રીય તથા આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રતિબંધો હળવા કરવા પડ્યા અને તેને કારણે કોરોના વાયરસે ચીનમાં હાહાકાર મચાવી દીધો.

હોસ્પિટલમાં લાઈનો લાગી ગઈ ,પથારી ઓછી પડી, સ્મશાનોમાં લાઈનો લાગી ગઈ.

તાવ ઉતાવવા માટેની જે દવા હોય, સમગ્ર વિશ્વને ત્રીજા ભાગની દવા સપ્લાય કરતું હતું તે દવાની પણ અછત પડી ગઈ .

ચીને આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રતિબંધો હળવા કર્યા જેને કારણે હવે એવું અનુમાન છે કે કોરોના ફરીથી સમગ્ર વિશ્વમાં ફરી વળશે અને વિશ્વના ૧૦% લોકો તેમાં સપડાશે. ચીનમાં આટલા બધા પ્રમાણમાં કોરોનાના કેસ થાય તો ચોક્કસ એ બધે પ્રસરે જ માટે ભારત દેશે પણ તમામ તકેદારી રાખવી પડશે.

જેને માટે હવે તમામ આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસીઓ પાસે કોરોના રસીના બંને ડોઝ લીધા હોય તે સર્ટિફિકેટ ઉપરાંત ૭૨ કલાક પહેલાનો કોરોનાનો આર ટી પી સી આરનો નેગેટિવ રિપોર્ટ ફરજિયાત કરવો જોઈશે.

કોવિડનો પ્રિકોશનરી ડૉઝ સરકારે તમામ લોકોને વિનામૂલ્યે આપવો જોઈએ જેથી તમામ લોકો લેવા તૈયાર થાય.

આ ઉપરાંત આ ઓમિક્રોનનો જ પ્રકાર છે તો અમેરિકામાં જેમ કોરોનાના નવા બુસ્ટર ડૉઝ માં રસી, કોરોના અને ઓમિક્રોન બંને વાઈરસ સામે રક્ષણ પૂરું પાડે છે તે પ્રકારની રસી તૈયાર કરવી જોઈએ અને તે આપવી જોઈએ.

તમામ આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસીઓનું ૧૦% રેન્ડમ ચેકિંગ કરવું જોઈએ, તમામ સભા, મેળાવડા કે પ્રસંગો જ્યાં વધારે ભીડ થાય ત્યાં પણ ૧૦% રેન્ડમ ચેકિંગ કરવું જોઈએ અને જે કોઈ પોઝિટિવ આવે તેનું સંપૂર્ણ ધ્યાન રાખીશું , સઘન તપાસ કરીશું અને જીનોમ સિકવન્સીગ કરીશું તો આપણે કોરોનાને વધતો જ અટકાવી શકીશું.

તમામ લોકોએ ફરીથી માસ્ક તથા સલામત અંતરનું પાલન રાખવું પડશે તો ચોક્કસ ભારત દેશ માટે ખતરો ટળી શકે છે.

-ડૉ ચંદ્રેશ જરદોશ
(પૂર્વ પ્રમુખ, ઈન્ડિયન મેડિકલ એસોસિયેશન , ગુજરાત રાજ્ય)

એસટીપીએલ કંપનીનો સીઆઈઆઈની વર્ષ ૨૦૨૨ની '૫૦ મોસ્ટ ઈનોવેટિવ કંપનીઝ'ની યાદીમાં સમાવેશ

કંપનીના રિસર્ચ અને ડેવલપમેન્ટ હેડ મુંજાલ ગજ્જર ફોટોનિક્સ ઈન્ડસ્ટ્રીના ટોચના ૧૦૦ મોસ્ટ ઈનોવેટિવ લોકોની યાદીમાં સ્થાન પામ્યા

ધબકાર પ્રતિનિધિ, સુરત.તા.૨૨

સુરત શહેરના હીરાઉદ્યોગ તથા રાજ્ય અને સમગ્ર દેશ માટે ગૌરવરૂપ ઘટનામાં એસટીપીએલ કંપનીના રિસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ હેડ મુંજાલ ગજ્જરને વિશ્વપ્રસિદ્ધ પ્રકાશન દ્વારા ફોટોનિક્સ ઈન્ડસ્ટ્રીના ટોચના ૧૦૦, મોસ્ટ ઈનોવેટિવ લોકોની યાદીમાં સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. ઉપરાંત એસટીપીએલ કંપનીને કોન્ફેડરેશન ઓફ ઈન્ડિયન ઈન્ડસ્ટ્રીઝ (CII)ની વર્ષ ૨૦૨૨ની '૫૦ મોસ્ટ ઈનોવેટિવ કંપનીઝ' યાદીમાં સ્થાન મળ્યું છે.

આ અંગે યોજાયેલ પત્રકાર પરિષદમાં કંપનીના સીઈઓ સહિતના લોકોની ઉપસ્થિતિમાં આ માહિતી અપાઈ હતી. વધુમાં જણાવ્યું કે 'ઈલેક્ટ્રો ઓપ્ટિક્સ'નામનું પ્રકાશન જૂથ યુરોપમાં અને સમગ્ર વિશ્વમાં ફોટોનિક્સ ઉદ્યોગને સંબંધિત વિશ્વસનીય અને સચોટ માહિતી તથા વિશ્લેષણ પૂરું પાડવા માટે વિખ્યાત છે. આ મેગેઝિન દ્વારા 'ધ ફોટોનિક્સ ૧૦૦ નામે એક વાર્ષિક યાદી જાહેર કરવામાં આવે છે, જેમાં વિશ્વના ફક્ત ૧૦૦ વ્યક્તિઓ સ્થાન પામતા હોય છે. જેમને વિશ્વસ્તરે વિશિષ્ઠ અને નોંધપાત્ર કામગીરી આપનારા લોકોને સન્માનિત કરવામાં આવે છે. સુરતના ગુજરાતી મુંજાલ હવે વિશ્વના ૧૦૦ ઈનોવેટિવ વ્યક્તિઓમાંના એક છે.બીજા એક વિશેષ ઉલ્લેખપાત્ર સીમાચિંહ તરીકે, એસટીપીએલ કંપનીને કોન્ફેડરેશન ઓફ ઈન્ડિયન ઈન્ડસ્ટ્રીઝ (CII)ની વર્ષ ૨૦૨૨ની '૫૦ મોસ્ટ ઈનોવેટિવ કંપનીઝ'યાદીમાં સ્થાન મળ્યું છે. એસટીપીએલ કંપની સતત નવાં નવાં સંશોધનો અને સોલ્યુશન્સ દ્વારા હીરાઉદ્યોગને નવો વેગ આપી રહી છે. કંપનીએ લેસર ટેક્નોલોજી ઉપરાંત, નવા સમય અનુસાર આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ અને રોબોટિક્સ આધારિત ડાયમંડ પ્રોસેસિંગ સોલ્યુશન્સ પણ વિક્સાવ્યાં છે. આ કારણે કંપનીને આ પ્રતિષ્ઠિત યાદીમાં ગૌરવભર્યું સ્થાન મળ્યું છે.

જાયન્ટસ વેલફેર ફાઉન્ડેશન દ્વારા વાપી ખાતે ત્રિવેણી કાર્યક્રમ સફળતાપૂર્વક સંપન્ન

સાહેલી સિમ્પોઝિયમ, બીજી મલ્ટી યુનિટ કોન્ફરન્સ અને ફેડરેશન કન્વેશન યોજાયા

ધબકાર પ્રતિનિધિ, વાપી, તા. ૨૨

વાપીથી ખંભાત સુધીના વિસ્તારમાં ગ્રુપો ધરાવતા અને સમાજમાં વિવિધ સેવાકીય પ્રવૃત્તિમાં અગ્રસેર જાયન્ટસ વેલફેર ફાઉન્ડેશનના ફેડરેશન ૩એ દ્વારા તા. ૧૮મીને રવિવારે જાયન્ટસ ગ્રુપ ઓફ દમણ સાહેલીના ઉપક્રમે ફેડરેશન-૩એના 'સાહેલી સિમ્પોશિયમ' તથા જાયન્ટસ ગ્રુપ ઓફ વાપીના યજમાનપદે 'બીજી મલ્ટી યુનિટ કોન્ફરન્સ' અને 'ફેડરેશન કન્વેશન' એમ ત્રિવેણી કાર્યક્રમ વાપીના વીઆઇએ ઓડીટોરિયમ હોલ મુકામે યોજાયા હતા.

ફેડ. ૩એના પ્રમુખ બાલાક્રિષ્ના શટ્ટીના વડપણ હેઠળ યોજાયેલ આ પ્રસંગે જા. વે. ફા.ના નાયબ વિશ્વ અધ્યક્ષ બળદેવ પટેલ, સેન્ટ્રલ કમીટી સભ્ય અનિલ દલાલ, સ્પે. કમીટી સભ્ય ઘનશ્યામ પટેલ અને સ્પે. ઓફિસર કમલેશ પારેખ તથા ફેડ.ના તત્કાલીન પૂર્વ પ્રમુખ વિજય પટેલ મુખ્ય મહેમાન તરીકે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. સાહેલી સિમ્પોશિયમમાં દમણ સાહેલીના પ્રમુખ પરમજીત ધામી, ડીઓએ વિજ્યાલક્ષ્મી સિંઘ અને ફેડ. ઓફિસર દ્વારા સાહેલીઓ માટે પ્રેરણાત્મક સંબોધન સહિત વિવિધ હરિફાઇ યોજી વિજતાઓને ઈનામ આપી પ્રોત્સાહીત કર્યા હતા. દ્વિતિય મલ્ટી યુનિટ કોન્ફરન્સમાં ફેડ.ના યુનિટ ડાયરેકટરો સુમંતરાય પટેલ, સુભાષ રાવલ, યતીશ મોદી, દત્તાબેન ગાંધી તથા મણીલાલ કટારીઆ વતી રાજુ શાહે તેઓના ચાર્જના યુનિટિમાં ગ્રુપોને વિવિધ એવોર્ડ આપી પ્રોત્સાહિત કર્યા હતા. ફેડ ઉપપ્રમુખો અનિલ રાવલે સભ્યવૃદ્ધિધ કરનારા ગ્રુપોને કેસ ઈન્સેન્ટીવ તથારાજેશ શર્માએ પ્રોગ્રામ પ્રોજેકટ માટે વિવિધ એવોર્ડ આપ્યા હતા. જયારે ફેડરેશન કન્વેન્શન ૨૦૨૨-૨૩ પ્રસંગે કન્વેન્શન સેક્રેટરીયોગેશ જોષીની નિયુક્તિ બાદ ઉપસ્થિત મહેમાનોને હસ્તે જાયન્ટસ દર્પણ અંક-૨ 'દ્રષ્ટિ'નું વિમોચન થયું હતું. મંચસ્થ મહાનુભાવોને શાલ, પુષ્પગુચ્છ અને સ્મૃતિભેટથી સન્માન્યા હતા.

આ વેળા જોધપુર (રાજસ્થાન) મુકામે યોજાનાર જા ઇ. કન્વેન્શનના કન્વીનર અને ફેડ. ૯ના પ્રમુખ દેવેન્દ્ર ગેલરા (જૈન) વિશેષ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. તેમના જન્મ દિવસની માનભેર ઉજવણીના પ્રતિભાવમાં લાક્ષણિક શૈલીમાં તેઓએ કન્વેન્શનની માહિતી આપવાની સાથે આભાર માન્યો હતો. ફેડ. પ્રમુખ શેટ્ટીએ ફેડરેશન લેવલના અને રજની શેટ્ટી પરસ્કૃત વુમન એમ્પાવરમેન્ટ માટેના તેમજ કમલેશ પારેખ પુરસ્કૃત મેકસીમમ પ્રેસ પબ્લીસીટી માટેના એવોર્ડ઼ી જાહેર કરી મંચસ્થ મહાનુભાવો અને ફેડ. પૂર્વ પ્રમુખો અને કાઉન્સિલ મિત્રોના હસ્તે પ્રદાન કરાવ્યા હતા. કાઉન્સિલ મિત્રો, ફેડ. પૂર્વ પ્રમુખો અને કોર કમિટિના સભ્યોને પણ સ્મૃતિભેટ અપાઈ હતી. પ્રતિભાવમાં સુંદર કામગીરી બદલ બાકાક્રિષ્નાને પણ આકર્ષક ભેટ આપીને સન્માનિત કરાયા હતા. મહેમાનોના પ્રાસંગિક ઉદબોધન પછી ફેડ. કન્વેન્શનના કન્વીનર હિરેન ગોરે યજમાન ગ્રુપના એવોર્ડ જાહેર કરી અપાવ્યા હતા. ૨૮૪ ડેલીગેટસના આ ત્રિવેણી કાર્યક્રમનું સંચાલન અનિતા મહેતા અને પૂજા અરોરાએ કર્યું હતું. જયારે ફેડ સેક્રેટરીહિતેન ભટ્ટે આભારવિધી આટોપી હતી. કાર્યક્રમને સફળતા બક્ષવા વાપી ગ્રુપના પ્રમુખ હિતેષ પુરોહિત અને દમણ સાહેલીના પ્રમુખ પરમજીત ધામી સહિત તેઓની ટીમ તથા ફેડ. પૂર્વ પ્રમુખ વિજય તમાકુવાલા સહિત જાયન્ટસ સભ્યોએ સારી એવી મહેનત કરી હતી.

સુરત ખાતે ત્વચા રોગ અને તેની સારવાર તેમજ સંશોધન અંગે ત્રિદિવસીય શિબિરનું આયાજન

અવધ યુટોપિયા ખાતે ૨૩થી ૨૫ ડિસેમ્બર દરમિયાન યોજાનાર શિબિરમાં દેશભરમાંથી ૭૦૦થી વધુ ત્વચા રોગના નિષ્ણાત તબીબો ભાગ લેશે

ધબકાર પ્રતિનિધિ, સુરત.તા.૨૨

ઈન્ડિયન એસોસિએશન ઓફ ડર્મેટોલોજિસ્ટ,વેનેરિયોલોજિસ્ટ અને લેપ્રોલોજિસ્ટ (IADVL) ગુજરાત સ્ટેટ બ્રાંચ દ્વારા ક્યુટિકન ત્રિદિવસીય વાર્ષિક કોન્ફરન્સ 'જીએસબી ૨૦૨૨ 'નું ૨૩થી ૨૫ ડિસેમ્બર દરમિયાન અવધ યુટોપિયા ખાતે આયોજન કરવામાં આવ્યુ છે. જેમાં ગુજરાત તેમજ દેશભરમાંથી ડોક્ટર્સ ભાગ લેશે અને ત્વચા (ચામડી)ના વિજ્ઞાન અંગે ચર્ચા કરશે. ઉદઘાટન પ્રસંગે કેન્દ્રીય મંત્રી દર્શના જરદોશ તથા ગૃહમંત્રી હર્ષ સંઘવી, પ્રદેશ અધ્યક્ષ સી.આર.પાટીલ, મંત્રીઓ મુકેશ પટેલ, પ્રફુલ પાનસેરિયા અને મેયર હેમાલી બોઘાવાલા તેમજ નર્મદ યુનિવર્સિટીના વાઇસ ચાન્સેલર કિશોરસિંહ ચાવડા ઉપસ્થિત રહેશે.

આ અંગે પત્રકાર પરિષદમાં આઈએડીવીએલ ચેરમેન ડો. જગદીશ સખીયાએ જણાવ્યું હતું કે ત્રણ દિવસીય પરિષદ દરમિયાન સમગ્ર ગુજરાત ભારતમાંથી શ્રેષ્ઠ ફેકલ્ટીઓના ૭૦૦થી વધુ ડોકટરો ડર્મેટોલોજી ક્ષેત્રે હાલના સમયમાં ત્વચાની સર્જરી, લેસર અને સૌંદર્ય શાસ્ત્રમાં થયેલી પ્રગતિ અને ઈનોવેશન વિષે માહિતી આપશે અને તેમને નવી ટેક્નોલોજી શીખવવામાં મદદરૂપ થશે. ડાટો સર્જરી ક્ષેત્રે સૌથી વધુ લોકપ્રિય ઈન્જેક્ટેબલ્સ, લેસર, માઈક્રોબ્લર્ડિંગ, કેમિકલ પીલ્સ, પીઆરપી પ્રેક્ટિસ મેનેજમેન્ટ અને અચ ઓફિસ પ્રક્રિયાઓ પર પ્રી-કોન્ફરન્સ ઈન્ટરેક્ટિવ વર્કશોપનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ઈન્ડસ્ટ્રીના લીડરો ખાસ કરીને ડર્મેટોલોજી અને કોસ્મેટોલોજી ની વિવિધ સર્જરીઓ માટે ક્રિએટીવીટી ઉભરતા ટ્રેન્ડસ પર મુખ્ય રજુઆતો ધ્યાન કરશે જેમાં યુવા રીસર્ચર ફોરમ દ્વારા પેનલ ચર્ચાઓ, એવોર્ડ પેપર્સ, ફ્રી પેપર્સ, ડિબેટ્સ પણ કરવામાં આવશે. ચામડીના ૫૦૦૦ જેટલા રોગ અને તેમના વર્લ્ડવાઈડ થયેલા સંશોધનો અંગે પણ કોન્ફરન્સમાં ચર્ચા થશે. વધુમાં ડૉ.સખીયા જણાવે છે, લોકો ઘણીવાર સારા દેખાવાની હોડમાં ચામડી સાથે ન કરવાના પ્રયોગો કરી બેસે છે જે શરીરને કદરૂપા બનાવવા સાથે જીવલેણ પણ સાબિત થઈ શકે છે. જેથી લોકોમાં આ બાબતે જાગૃતિ આવે એવા હેતુથી આ ત્રણ દિવસ દરમિયાન પબ્લિક અવેરનેસ કાર્યક્રમનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યુ છે. જેમાં તા. ૨૪મીએ શનિવારે સવારે સાયકલિંગ અને બીજા દિવસે રવિવારે ડોક્ટર્સ દ્વારા વોક અને રનનું આયોજન કરાયું છે. જેના દ્વારા સ્ટીરોઈડ અને ફેરનેસ ક્રીમ દ્વારા થતી નુકશાની અંગે જાગૃતતા ફેલાવવામાં આવશે તેમજ ચામડીના રોગમાં નિષ્ણાત ની સલાહ વિના કોઈપણ દવા ન વાપરવા અંગે પણ જાગૃતિ ફેલાવાશે.

જહાંગીરપુરા ખાતે રહેતા ઈતલીબેન પટેલ લાપતા થયા

ધબકાર પ્રતિનિધિ, સુરત, તા. ૨૨

સુરત શહેરના જહાંગીરપુરા પોલીસ સ્ટેશન જણાવ્યાનુસાર અનુસાર તા.૧૭/૧૨/૨૦૨૨ના રોજ ઉમિયા સિમેન્ટ આર્ટીકલ, પાણીની ટાંકીની બાજુમાં, વરિયાવગામ, જહાંગીરપુરા,સુરત (મૂળગામ- મુવાડા,તાઃકપડવંજ, જીઃ ખેડા) ખાતે રહેતા ૩૪ વર્ષીય ઈતલીબેન ઉર્ફે ઈનલબેન સચીનભાઈ પટેલ કોઈને કહ્યા વિના કયાંક ચાલ્યા થયા છે. જે શરીરે મધ્યમ બાંધાના, રંગે ઘઉં વર્ણના અને ઉંચાઈ ૫.૦ ફુટ છે. તેમણે પીળા કલરની કુર્તી અને લાલ કલરની લેગીસ પહેરી છે. જે કોઈને ભાળ મળે તેમણે નજીકના પોલીસ સ્ટેશન અથવા જહાંગીરપુરા પોલીસ સ્ટેશનનો સંપર્ક કરવા વિનંતી છે.